

Adil Paylaş!

Penelope Smith

Magriet Brink

Türkçe: Sabire Akay

Aile Katılımlı
Erken Matematik

Early
Family
Math

İnteraktif Hikâye

Türkçe

Yetişkin Okuyucular

3 Tartışma Seviyesi Çocuğunuz için uygun bir seviye seçin. Soru sorarken veya yorum yaparken, çocuğunuzun düşünmesi için ona zaman tanıyın. Çocuğunuz bocaladığında, cevap konusunda ona yardımcı olun ve doğru cevapları, çocuğunuzun cevabına küçük açılımlar getiren sorularla veya yorumlarla sürdürün.

Seviye 1 Basit ve doğrudan sorular sorun. Sayfada gördüklerinizi işaret edip sorun; örneğin, “Oyuncak nerede? Onlar ne yapıyorlar? Onun adı ne? Onun rengi ne? Orada kaç tane top var?” gibi.

Seviye 2 Hikâyenin bu noktasıyla ilgili genel veya açık sorular sorun; örneğin, “Burada neler olduğunu görüyorsun? Bu şeyler nedir?” gibi.

Seviye 3 Hikâyenin olay örgüsü hakkında sorular sorun; örneğin, “Şimdi ne oldu? Bundan sonra ne olacak? Buna benzer deneyimlerin oldu mu veya buna benzer şeyler gördün mü? Bu olduğunda o nasıl hissediyor?” gibi.

Matematik Konuları ve Kelimeleri Bu hikâyede şekiller ve eşit bölmeler yer almaktadır. Alıştırma Sözcükleri: dikdörtgen, kare, yuvarlak, daire, yay, oval, elips, şerit, eşit, eşit bölme, bakış açısı, perspektif, yarım, üçte bir, dörtte bir, çeyrek, problem çözme, bir problemin daha basit versiyonları, azim, sayılardan 1’i, 2’yi ve 3’ü çıkarma, tahmin, 3’ün katları.

Okuyun, Konuşun ve Eğlenin! Burada sağlanan sorular ve yorumlar sadece bir başlangıçtır.

Birinci okumada, kırmızı renkteki soru ve yorumları okuyun.

İkinci okumada, mavi renkteki soru ve yorumları okuyun.

Üçüncü okumada, yeşil renkteki soru ve yorumları okuyun.

Daha sonra, çocuğunuzun ilgi alanlarını takip edin ve tartışmalarınızın eğlenceli yönlere gitmesine izin verin.

Bugün çiftlikte sıcak ve güneşli bir cumartesi sabahı! Maya, Duksie ve Doobie, Anne K'ya ona ait olan sebze bahçesinde yardım ediyorlar. Çocuklar bütün sabah çalışıyorlar. Toprağa gübre ekiliyorlar. Bahçeyi yabancı otlardan ayıklayıp suluyorlar. Ardından, hasat zamanı geliyor.

Bugün çocukların her biri evlerine taze toplanmış çilekler, ıspanaklar ve havuçlar götürecekler.

1. Ya siz, bir bahçede veya çiftlikte çalıştınız mı hiç? Taze yetiştirilmiş yiyeceklerin harika güçlü tatları vardır!

2. Dikdörtgenler, bu sayfa gibi dört kenarlı şekillerdir. Resimdeki tüm dikdörtgenleri bulabilir misiniz? Onlardan çok var!

3. Yakından bakarsanız, bazı dikdörtgenlerin, tüm kenarları aynı uzunlukta olan kareler olduklarını fark edeceksiniz. Onları bulabilir misiniz?

Anne K, kendisine yardım ettikleri için çocuklara daima ödülleri verir. Bu ödüller bazen bir kek, çikolata veya yılan benzeyen uzun şekerlemeler, bazen de bir elma, armut ya da portakallar olur.

Anne K'nın tek bir kuralı var: "Adil paylaşın!" Çocuklar ödülleri eşit bir şekilde paylaşmaları gerektiğini bilirler; böylece, hepsi, ödülün aynı miktarda alır.

1. Bir şeyi eşit olarak paylaşmanın ne anlama geldiğini düşünün. 3 kişi arasında eşit şekilde paylaşacağınız 12 kurabiye olduğuna varsayın. Bu durumda, her bir kişi kaç kurabiye alır?

2. Ya 3 kişi arasında paylaşmanız gereken 4 veya 5 adet akide şekeriniz olsaydı, o zaman ne yapardınız?

3. Peki, ya paylaşacağınız şeyler birbirlerinden farklıysa? Bir elmayı, bir portakalı ve bir muz üç kişi arasında nasıl paylaşırdınız? Herkes adil olmaya çalışsa bile paylaşmak zor olabilir.

Bugün, Anne K bahçesinden topladığı orman meyveli ve pembe pasta kremalı yuvarlak bir çilekli pasta yaptı. Çocuklar çiemenlerin üzerinde ikramlarını bekliyorlar. “Alın bakalım!” dedi Anne K gülümseyerek. “Ama herkesin eşit alması gerektiği kuralını unutmayın. Bunu adilce paylaşın! Kavga etmeyin!”

1. Neyse ki pastanın paylaşılması kolaydır. Siz olsaydınız, bu pastayı üç çocuk arasında nasıl paylaştırırdınız?

2. Birisi öldüğünde, o kişinin sahip olduğu birbirinden farklı şeyleri paylaşmanın eşit bir yolunu bulmak da bazen çok zordur.

3. Hiç arkadaşlarınızla veya ailenizle paylaşmanız gereken bir şeyin olduğu ve onu eşit şekilde paylaşmanın bir yolunu bulmanın zor olduğu bir zamanınız oldu mu? O sorun nasıl çözülmüştü?

Pastayı paylaşma sırası ilk Maya'da. Maya, bıçağı, kremanın üzerine çizgiler çizmek için kullanıyor. Diğerleri onu izliyor. Maya pastayı henüz kesmiyor. Diğerleri önce onun yönteminin adil olup olmadığına karar vermeli.

“Sanırım bu şekilde iki dilim keseceğim. Şu anda üç dilimimiz var, hepsi aynı!” diye gösteriyor Maya onlara.

1. Kekiñ üstündeki çilekleri izlemeye devam edin. Şu anda altı tane var ama sayıları sürekli değişecek. Çilekler nereye gidiyor?

2. Bu resimde başka dikdörtgenler daha var. Dikdörtgen parçalarını bulabilir misiniz?

3. Hangi çocukların şapka taktığına dikkat edin. Bu da sürekli değişecek! Yazar bizimle eğleniyor mu yoksa başka bir şeyler mi oluyor?

“Asla olmaz!” diyor Duxsie, “ortadaki oldukça fazla büyük!” Doobie de başını hayır anlamında sallıyor. Maya gülüyor, omuz silkiyor ve Duxsie’ye, o zaman kendisinin denemesini söylüyor.

1. Üç kişi için üç dilim var. Bu, pastayı kesmenin adil bir yolu mudur?

2. Bazı dilimlerde daha çok süsleme yani üst malzeme veya krema olduğunda, bir şeyi adil bir şekilde bölüştürmek zor olabilir. Böyle zor zamanlarda dostların arasında olmak güzeldir.

3. Bir şeyi eşit olarak paylaşmakta zorlandığınızda, bu sorunu nasıl çözersiniz?

“İşte! Bana bıçağı uzat, ben yapacağım. Çok basit!” diyor Duksie, nâmeli bir şekilde. İlk olarak, Maya’nın kremadaki desenini ovalayarak siliyor, ardından, parmaklarını yalıyor.

1. Yüzlerine bakın. Hepsinin bu yeni paylaşım fikri konusunda hemfikir olmayabileceklerini nasıl anlayabilirsiniz?

2. Bu resimde bir sürü yuvarlak şekiller var. Bir daire bir yönde gerildiğinde veya bastırıldığında, ona ‘oval’ veya ‘elips’ denir. Bu resimdeki bazı daireleri ve ovaleri bulun.

3. Bazen, bir şekil hiç değişmemiş olsa bile, görüş açımız o şekli yamultabilir ve onun farklı görünmesine sebep olabilir. Örneğin, daireler, yandan bakıldıklarında ovalmiş gibi görünebilirler. Etrafınızda bunun gibi bazı örnekler görüyor musunuz?

Daha sonra, çapraz yönde tek bir kesik atıyor, bir kesik de aşağıya doğru atıyor, “Bakın, bunlar benim üç dilimim!”

“Bu hiç adil değil!” diye tek bir ağızdan bağırıyor Maya ile Doobie.

1. Eğer bir seçim şansınız olsaydı, siz hangi dilimi seçerdiniz? Eğer bir dilim, bariz bir şekilde, ya en iyisi ya da en kötüsü ise, o paylaşım muhtemelen adil değildir!

2. Duksie paylaşımı bu şekilde yaptı çünkü bu şekilde yapması kolaydı. Pastayı önce bir kez ikiye böldü ve sonra elde ettiği o iki parçadan birini de ikiye böldü. Ne yazık ki bu, bir dilimin diğer iki dilimden iki kat daha büyük dilim olmasına sebep oldu.

3. Bir şeyi iki eşit parçaya böldüğünüzde, elde ettiğiniz her bir parça bir ‘yarımdır’. Eğer bir yarımı da iki eşit parçaya bölerseniz, o zaman, elde ettiğiniz her bir parça ‘dörtte birdir’ ve ona da ‘çeyrek’ denir.

“Adil bir şekilde paylaş! Dilimler aynı boyutta ve aynı şekilde olmalı,” diye ekliyor Doobie.

“Sen neden denemiyorsun, Doobie?” diye sırtıyor Duksie.

“Bahse girerim, sen de yapamazsın!”

1. Eğer bir şeyi üç eşit parçaya bölerseniz, o zaman, her bir parça bütünün ‘üçte biri’ olur. Her bir çocuğa pastanın üçte birini nasıl vereceğinizi buldunuz mu yoksa bunun imkânsız olduğunu mu düşünüyorsunuz?

2. Son sayfadaki pastanın üstünde beş çilek vardı. Beş şeyi üç kişi arasında eşit bir şekilde nasıl paylaşabilirsiniz?

3. Duksie'nin yüz ifadesine bakın ve Duksie'nin Doobie'ye söylediklerini dinleyin. Sizce Duksie ne hissediyor?

“Keşke pasta bir kare veya dikdörtgen olsaydı, o zaman daha kolay olurdu!” diyor Doobie düşünceli bir şekilde. “Ya da bu yuvarlak pastayı paylaşacak dört kişi olsaydık, o zaman da kolay olurdu,” diyor Maya.

1. Doobie düşünerek problem çözmeye çalışıyor! Bu problemin nasıl çözüleceğini bildiği daha basit versiyonlarını düşünüyor. Eğer o versiyonlardan herhangi biri bu durum için yeterli olsaydı, bu problemi çözmek için o ön bilgisini kullanabilirdi.

2. Doobie daha önce bunun gibi bir problemle karşılaşmadığından, başka bir önemli problem çözme becerisini kullanmalı – Doobie pes etmiyor! Diğer çocuklar acele ederek bir çözüme ulaştılar ama Doobie daha dikkatli düşünüyor.

3. Doobie problem ile uğraşüyor ve üçe bölünmesi gereken bu yuvarlak pastaya benzeyen başka şekilleri düşünüyor. Bulmacanın tadını çıkarıyor!

Ve sonra, Doobie'nin aklına bir resim geliyor. Babasının büyük kırmızı kamyonunun önündeki parıl parıl parıldayan gümüş rozeti görüyor.

Doobie, pazar günleri babasına kamyonu yıkamasında ve ısıtılı rozeti parlatmasında yardım eder. "Buldum! Buldum! Nasıl yapılacağını biliyorum," diye çığlık atıyor.

1. Doobie, pes etmedi; problemle uğraştı ve aklına bu problemi çözmek için mükemmel olacağını bildiği bir şekil geldi. Onun ne kadar mutlu olduğuna bir bakın! Siz de zor olan bir şeyi çözdüğünüzde nasıl hissettiğinizi betimleyerek anlatın.

2. Bu resimde dikdörtgenler, üçgenler, daireler, şeritler ya da çizgiler ve yaylar yani kısmi daireler var.

3. Sizce uzaktaki tepenin yamacındaki şeritleri oluşturan şey nedir?

Doobie, ilk önce, Duksie'nin krema üzerinde oluşturduğu çizgileri düzeltmek için bıçağı kullanıyor. Ardından, pastanın üzerine üç çizgi çiziyor. Çizdiği çizgiler tıpkı babasının kamyonundaki rozetkiler gibi – üç eşit parçadan oluşuyor.

1. Bu pastanın üzerinde, aslında, altı çilek vardı. Kaç çilek gitmiş? O çilekler nereye gitti?

2. 3 kişi arasında eşit olarak bölünebilen bazı sayılar nelerdir? Sayıları 3'er 3'er ritmik saydığınızda elde ettiğiniz sayılarla 3 kişi arasında eşit bölünebilen sayıların aynı olduklarına dikkat edin. O sayılar, 3 ile çarptığınızda elde ettiğiniz sayılar olduklarından, onlara 3'ün katları denir.

3. 2 kişi arasında kalansız yani eşit bölünebileceğiniz bazı sayılar nelerdir? Ya 4 kişi arasında bölünebileceğiniz bazı sayılar? Peki, ya 5 kişi arasında?

“Sen sürprizlerle dolusun, Doobie,” diyor Duxsie tatlı tatlı. “Bunu nasıl becerdin?” diye soruyor Maya. Doobie kendi kendine gülümsüyor. Şimdilik bu, Doobie’nin sırrı. Ama sonra babasına anlatacaktır.

1. Bir sırta sahip olmak eğlenceli olabilir. Sizin de bir zamanlar sakladığınız ama artık sır olmayan sırrınız nedir?
2. Bu resimde pek çok yerde pembe renkli pasta kremasından var. En tuhaf yer ise birinin burnunda. Sizce krema oraya nasıl gitmiş olabilir?
3. Çocukların gözlerinin ne kadar büyük olduğuna bakın. Birinin gözlerinin böyle büyük olması size ne anlatır?

Tam o sırada, Anne K evinden çıkar. İçinde çilek suyuyla dolu bardakların olduğu bir tepsi taşıyor. “Bak, Anne K! Doobie pastayı üç eşit parçaya bölmenin yolunu buldu,” diye anlatıyor Maya.

“Aferin, Doobie, üç eşit dilim! Adil bir şekilde paylaştınız, hepinizle gurur duyuyorum. Şimdi, pastayı kesin ve meyve suyunuzu için. Eve gitme vakti geldi.”

1. Bu sayfada hepsi şapkalarını takmış. Sıcak ve güneşli bir günde şapka takmayı sever misiniz? Favori bir şapkanız var mı?

2. Anne K neden çocuklarının hepsiyle gurur duyuyor? Çocuklar hangi zor şeyi başardılar?

3. Tahmin, ölçülmesi kolay olmayan bir şeyin boyutuna ilişkin yapılan en iyi öngörüdür. Anne K’nın elbisesindeki noktaların sayısı ile ilgili tahmininiz nedir?

Maya, üç eşit dilim yapmak için pastayı Doobie'nin çizdiği çizgiler boyunca kesiyor. Çocuklar sırf eğlence olsun diye dilimlerini üst üste koyarak aynı boyutta olup olmadıklarını kontrol ediyorlar. Evet, aynılar! Pastalarını kendileriyle evlerine götürmek için paketliyorlar.

1. Pastaya dikkatlice bakıyorlar. Üç eşit pay oluşturma çalışmalarına gıpta mı ediyorlar yoksa pastayı yiyebilmiş olmayı mı diliyorlar?

2. Çocukların, çözümlerinin gerçekten işe yaradığını görmüş olmaktan ne kadar keyif aldıklarına bir bakın! Problem çözmek işte böyle bir şeydir – üzerinde düşünmeniz ve uğraşmanız gereken bir bulmaca vardır ve o bulmacayı çözdüğünüzde kendinizi gerçekten iyi hissedersiniz!

3. Çözmeniz gereken zor bir bulmacanın olduğunu ve sonunda onu çözdüğünüz bir ânı düşünün. Cevabı bulduğunuzda nasıl hissetmiştiniz?

Doubie'nin babası çocukları almaya geliyor ve Doobie onu karşılamak için koşuyor.

Babasına kamyondaki rozetin çok zor bir problemi çözmesine nasıl yardımcı olduğunu anlatmak için sabırsızlanıyor!

1. Başarıları, önemseydiğiniz ve sizi önemseyen biriyle paylaşmak eğlencelidir. Sizin de değer verdiğiniz birisi ile paylaştığınız ve gurur duyduğunuz bazı şeyler oldu mu?

2. O kişiler, sizin için zor olan bir şeyi paylaşacak birine ihtiyaç duyduğunuz zamanlar için de önemlidir. Hayatınızda hiç öyle bir zaman oldu mu?

3. Bir sonraki sayfadaki en üstteki iki pastayı, 3 veya 6 kişi ile paylaşmak kolay. Ya alttaki pastayı 3 veya 5 kişiyle paylaşıyor olsaydınız, o zaman ne yapardınız?

Share it fair!

Author -- Penelope Smith

Illustration -- Magriet Brink

Language -- English

Level -- Longer paragraphs

© African Storybook Initiative 2016

Creative Commons: Attribution 4.0

Source www.africanstorybook.org